

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΘΗΝΑ 2020

Άρθρο 1 Γενικές Αρχές

Ο κύκλος Διδακτορικών Σπουδών που προσφέρεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4485/2017 και του εν γένει θεσμικού πλαισίου, όπως κάθε φορά αυτό ισχύει. Αποσκοπεί στην υποστήριξη και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης μέσω της έρευνας (βασικής ή εφαρμοσμένης) σε επιμέρους κλάδους και πεδία που εντάσσονται στις **Επιστήμες της Εκπαίδευσης** και θεραπεύονται από το Τμήμα. Συνδέεται και ολοκληρώνεται με την εκπόνηση **διδακτορικής διατριβής**, η μορφή και η δομή της οποίας θα πρέπει να αποτυπώνει τη διαδικασία και το αποτέλεσμα του σχεδιασμού και της διεξαγωγής μιας πρωτότυπης ερευνητικής εργασίας, η οποία, ακολουθώντας και/ ή ανανεώνοντας τις καθιερωμένες ερευνητικές πρακτικές και τα διεθνή πρότυπα υλοποίησης μιας επιστημονικής έρευνας, αποτελεί συμβολή στην επιστημονική γνώση.

Η διενέργεια της επιστημονικής έρευνας και η συγγραφή της σχετιζόμενης με αυτή διδακτορικής διατριβής υλοποιείται αποκλειστικά από τον/την υποψήφιο διδάκτορα υπό την επιστημονική επίβλεψη και καθοδήγηση ενός μέλους ΔΕΠ Α΄ βαθμίδας, Αναπληρωτή ή μόνιμου Επίκουρου, που ανήκει υποχρεωτικά στο ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος. Η διδακτορική έρευνα μπορεί να υλοποιείται είτε αυτόνομα και αυτοτελώς από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα, είτε ως τμήμα ενός ευρύτερου ερευνητικού έργου, την επιστημονική ευθύνη του οποίου έχει ο/η επόπτης/τρια της διδακτορικής διατριβής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της διδακτορικής έρευνας ύστερα από κρίση οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.) και στην απονομή του τίτλου του Διδάκτορα στις **Επιστήμες της Εκπαίδευσης**, πιστοποιώντας μέσω αυτών την πρωτότυπη και σημαντική συνεισφορά του/της κατόχου του στην εξέλιξη της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο και την ικανότητα και επάρκειά του/της ως ερευνητή/τριας στον σχετικό επιστημονικό κλάδο.

Η εκπόνηση έρευνας στο πλαίσιο του κύκλου Διδακτορικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης έχει πρωτίστως εκπαιδευτική διάσταση και λειτουργία, και επιδιώκει την ολοκληρωμένη κατάρτιση και εξοικείωση των υποψηφίων διδασκόντων με τον σχεδιασμό και την διενέργεια επιστημονικής έρευνας και με την απόκτηση ερευνητικής εμπειρίας στις **Επιστήμες της Εκπαίδευσης**. Η συμμετοχή στον Κύκλο Διδακτορικών Σπουδών γίνεται ύστερα από αξιολόγηση και παρέχεται δωρεάν.

Άρθρο 2 Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής έχει ο/η κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου της αλλοδαπής (από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης-ΔΟΑΤΑΠ) ή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου του άρθρου 46 του Ν.4485/17.

Σε ειδικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών γίνεται αιτιολογημένα δεκτός, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος, ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Δ.Μ.Σ. (άρθρο 38 του Ν. 4485/17). Οι ειδικές περιπτώσεις αποδοχής ως υποψηφίου διδάκτορα ατόμου που δεν είναι κάτοχος διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών συνίστανται σε: αποδεδειγμένη παραγωγή ισοδύναμου με τους κατόχους τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών ερευνητικού έργου (π.χ. ικανού αριθμού ερευνών μεταπτυχιακού επιπέδου ή δημοσιεύσεων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, επαγγελματική εμπειρία στο αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής) και στην

υποχρεωτική ολοκλήρωση μαθημάτων, όπως θα οριστεί από την Ειδική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος προβλέπεται ότι μη-κάτοχοι τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών που γίνονται δεκτοί ως Υποψήφιοι Διδάκτορες ως εξαιρετικές περιπτώσεις, θα υποχρεούνται να παρακολουθήσουν παράλληλα κύκλο μαθημάτων όπως αυτός θα ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Η κατάθεση της αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται στη Γραμματεία του Τμήματος σύμφωνα με τις προδιαγραφές που αναφέρονται στο Άρθρο 3.

Άρθρο 3

Διαδικασία υποβολής αίτησης για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν γραπτή αίτηση στη Γραμματεία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθόλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους (άρθρο 38, Ν. 4485/17).

Η Γραμματεία του Τμήματος προωθεί τους πλήρεις φακέλους με τα δικαιολογητικά της αίτησης (βλ. παρακάτω), αφενός στην αρμόδια επιτροπή γνωμοδότησης επί των προτάσεων εκπόνησης διδακτορικών σπουδών, αφετέρου στον προτεινόμενο επόπτη (εφόσον προτείνεται επόπτης). Η Επιτροπή εξετάζει την πρόταση και εισηγείται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος την πρότασή της εντός 5 εβδομάδων.

Αρμόδια για την τελική απόφαση σχετικά με την έγκριση ή την απόρριψη της αίτησης είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 4

Απαιτούμενα δικαιολογητικά

1. **Αίτηση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής**, στην οποία αναγράφονται:

- το προτεινόμενο θέμα της διδακτορικής διατριβής
- τεκμηριωμένη επιστημονική πρόταση και προσχέδιο διδακτορικής διατριβής (βλ. 3)
- η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής και διατύπωση σχετικού αιτήματος (βλ. 11)
- ο προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα της διδακτορικής διατριβής (με τον/την οποίο/α ο/η υποψήφιος/α έχει έρθει σε προηγούμενη συνεννόηση).

2. **Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα**

3. **Προσχέδιο διδακτορικής διατριβής**, το οποίο έχει έκταση 15-20 σελίδες και περιλαμβάνει: το ερευνητικό πρόβλημα, το θεωρητικό του πλαίσιο, τους στόχους της έρευνας, τις ερευνητικές υποθέσεις ή ερευνητικά ερωτήματα, την ερευνητική μεθοδολογία, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και το χρονοδιάγραμμα των φάσεων εκπόνησης της διατριβής

4. **Αναγνώριση ισοτιμίας του μεταπτυχιακού διπλώματος** από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. (για πτυχιούχους ΑΕΙ του εξωτερικού) σύμφωνα με το Ν.3328/2005 (Α' 80)

5. **Αναλυτικό υπόμνημα επιστημονικών δημοσιευμάτων και ερευνητικής δραστηριότητας**

6. **Αντίγραφο/α Πτυχίου/ων** (το/α πτυχίο/α που αποκτήθηκε/αν από Ιδρύματα της αλλοδαπής είναι υποχρεωτικό να είναι μεταφρασμένο/α στα ελληνικά)

7. **Αντίγραφο/α μεταπτυχιακού/ών διπλώματος/ων** (το/α διπλώμα/τα που αποκτήθηκε/αν από Ιδρύματα της αλλοδαπής είναι υποχρεωτικό να είναι μεταφρασμένο/α στα ελληνικά)

8. **Αναλυτική βαθμολογία** των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών

9. **Αποδεικτικά στοιχεία** πρόσθετης εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης

10. **Πιστοποιητικό/ά γλωσσομάθειας** (σε επίπεδο Γ2)

11. **Διατύπωση αιτήματος εκπόνησης της διατριβής στην αγγλική γλώσσα** σε ειδικές περιπτώσεις, όπως σε συνεπίβλεψη με καθηγητή ή ερευνητή Ιδρύματος της αλλοδαπής

12. **Υπεύθυνη δήλωση** ότι δεν εκπονείται από τον/ην συγκεκριμένο/η υποψήφιο/α διδακτορική διατριβή με το ίδιο ή άλλο θέμα σε άλλο Τμήμα ή Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, ούτε έχει εκπονηθεί στο παρελθόν η ίδια έρευνα σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Άρθρο 5

Διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων

Η Επιτροπή γνωμοδότησης παραλαμβάνει τους φακέλους των υποψηφίων που έχουν υποβληθεί, αφού έχει πρώτα η Γραμματεία ελέγξει ότι είναι πλήρεις. Η Επιτροπή αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος εισηγείται σχετικά με την καταλληλότητα της πρότασης στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος ενημερώνεται από την εισήγηση της Επιτροπής και τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, τις συνεκτιμά και στη συνέχεια εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου.

Άρθρο 6

Επίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής και Δυνατότητες Συνεργασίας με άλλους Φορείς

6.1. Επιβλέπων/ουσα της διδακτορικής διατριβής

Δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. Α΄ βαθμίδας, Αναπληρωτή και Επίκουρου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή ως διαφορετικά ορίζεται από το ισχύον εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 39 του Ν. 4485/17).

Βασικό κριτήριο για ανάθεση της επίβλεψης μιας διδακτορικής διατριβής σε κάποιο μέλος Δ.Ε.Π. είναι να ανήκει στο ΠαιΤΔΕ και το γνωστικό αντικείμενο και το ερευνητικό έργο του/της να είναι ίδιο ή συναφές με αυτό του αντικειμένου της πρότασης.

Ένα μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει παράλληλα το ανώτερο μέχρι έξι διδακτορικές διατριβές.

6.2. Συνεργασία με άλλους φορείς

Σε περίπτωση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη, το Τμήμα δύναται να συνεργαστεί με Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014. Στην περίπτωση αυτή, τη διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, ορίζεται ένας/μία επιβλέπων/ουσα από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα/φορέα και η εκπόνηση της

διατριβής διαρκεί τουλάχιστον τρία (3) έτη από τον ορισμό των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π./ ερευνητών.

Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του υποψήφιου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.), που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων. Με απόφαση του/της Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη από αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής.

6.3. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή

Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στον/στην προτεινόμενο/ή επιβλέποντα/ουσα, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38 του ν. 4485/17, την επίβλεψη της Διδακτορικής Διατριβής και ορίζει Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή, με αρμοδιότητα να πλαισιώνει και να υποστηρίζει την εκπόνηση και συγγραφή της (παρ. 2, άρ. 39 του Ν. 4485/17).

Στην Επιτροπή του προηγούμενου εδαφίου μετέχουν ως μέλη ο επιβλέπων και δύο ακόμη μέλη Δ.Ε.Π. από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. ή καθηγητές/τριες αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή ερευνητές/τριες των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 ή από αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής και έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με την υπό κρίση διδακτορική διατριβή.

Ως προς τη συμβουλευτική επιτροπή, ο/η επόπτης/τρια θα πρέπει να κατέχει τη βαθμίδα του μόνιμου Επίκουρου Καθηγητή (ή ανώτερη) και ένα εκ των τριών μελών της Επιτροπής να έχει εποπτεύσει τουλάχιστον έναν/μία υποψήφιο/α διδάκτορα, που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τη διδακτορική του/της διατριβή.

6.3α. Αντικατάσταση μελών Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής

Αν για οποιονδήποτε λόγο ο/η επιβλέπων/ουσα εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να επιβλέψει για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών (π.χ. σοβαρή ασθένεια, σοβαροί προσωπικοί λόγοι, διαπίστωση κατά τα αρχικά στάδια εκπόνησης της διατριβής ότι η πορεία της έρευνας κινείται σε θεματικά πεδία μη συναφή με τα επιστημονικά του/της ενδιαφέροντα, αδυναμία συνεργασίας με τα μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, κλπ), η Συνέλευση του Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλο μέλος Δ.Ε.Π. την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, ύστερα από αίτηση του/της Υ.Δ. και τη σύμφωνη γνώμη του/της προτεινόμενου/ης επιβλέποντος/ουσας. Διαφορετικά, αναθέτει σε ένα από τα άλλα δύο (2) μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψηφίων διδασκόντων που μπορεί να επιβλέπεται ανά άτομο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό (άρθρο 39 του Ν. 4485/17).

Αντικατάσταση του/της επιβλέποντα μπορεί να γίνει με αίτηση του επιβλέποντα, ή του/της Υ.Δ. και μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ίδιου του επιβλέποντα, εφόσον αυτό καθίσταται εφικτό. Η απόφαση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ο/η αντικαταστάτης/τρια, που θα πρέπει επίσης να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου, οφείλει να καταθέσει προς τη Γενική Συνέλευση γραπτή δήλωση, με την οποία θα αποδέχεται την ανάληψη των καθηκόντων επίβλεψης της Διδακτορικής Διατριβής.

6.3β. Μετακίνηση/συνταξιοδότηση Επιβλέποντος/ουσας

Αν ο/η αρχικά επιβλέπων/ουσα μετακινηθεί σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα Α.Ε.Ι. ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να εκτελεί χρέη επιβλέποντος/ουσας των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει, αλλά ο τίτλος απονέμεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (άρθρο 39 του Ν. 4485/17).

Σε κάθε περίπτωση, τα αφυπηρητήσαντα μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη, προκειμένου να οριστεί η επταμελής εξεταστική επιτροπή για την κρίση της διδακτορικής διατριβής.

Η αντικατάσταση μελών της Τριμελούς Επιτροπής είναι σκόπιμο να αναφέρεται στο εσώφυλλο της κατατεθειμένης προς έγκριση διδακτορικής διατριβής.

6.4. Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή

Η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ορίζει Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή για την κρίση της Διδακτορικής Διατριβής (παρ. 1, άρθρο 41, του Ν. 4485/17).

Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν **τα μέλη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής**, εκτός από τα αφυπηρητήσαντα μέλη αυτής, τα οποία με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Ν.4485, καθώς και **τέσσερα (4) επιπλέον μέλη**, που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Ν.4485/17.

Τα αφυπηρητήσαντα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής που αντικαταστάθηκαν μπορούν να παρίστανται στη συνεδρίαση της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου (άρθρα 39 και 41 του Ν. 4485/17).

Άρθρο 7

Χρονική διάρκεια, Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων

7. 1. Χρονική διάρκεια

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι **τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη** από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (άρθρο 40, παρ. 1 του Ν. 4485/17).

Η μέγιστη χρονική διάρκεια είναι **δέκα (10) πλήρη ημερολογιακά έτη** από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Ο/Η υποψήφιος/α μπορεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της στο Διδακτορικό Πρόγραμμα να ζητήσει με επαρκώς αιτιολογημένη αίτησή του/της την αναστολή της ανωτέρω περιόδου μέχρι 2 έτη συνολικά. Ο χρόνος της αναστολής φοίτησης δεν προσμετράται στην προβλεπόμενη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής. Κατά τη διάρκεια της αναστολής φοίτησης δεν επωφελούνται των δικαιωμάτων και των παροχών που προβλέπονται για τους υποψήφιους διδάκτορες.

7.2. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

- Οι διδακτορικές σπουδές και η επίβλεψη της διδακτορικής εργασίας παρέχονται **δωρεάν**.

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται σε **ανανέωση της εγγραφής** τους ανά ακαδημαϊκό έτος (άρθρο 45, παρ. 2 του Ν. 4485/17). Μέχρι και πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους διατηρούν όλα τα δικαιώματα και τις

παροχές που προβλέπονται για φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών. Επίσης, μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής τους διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών (άρθρο 40, παρ. 3 του Ν. 4485/17).

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν τη δυνατότητα διεξαγωγής μέρους της έρευνας σε άλλο ίδρυμα/ ινστιτούτο/ ερευνητικό κέντρο/ επιχείρηση της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (βλ. Άρθρο 6)

- Κάθε έτος και σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα που καθορίζονται από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή της κάθε διδακτορικής διατριβής, οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν την υποχρέωση να παρουσιάζουν προφορικά και να υποβάλλουν εγγράφως **αναλυτικό υπόμνημα** ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της εργασίας τους. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον/την Επιβλέποντα/ουσα ή την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή και οι **ετήσιες εκθέσεις προόδου** στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών, καταχωρούνται στον **ατομικό φάκελο** του/της υποψηφίου/ας υπό την ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος (άρθρο 40, παρ. 2 του Ν. 4485/17).

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες οφείλουν, με τη σύμφωνη γνώμη, παρακολούθηση, καθοδήγηση (και συν-συγγραφή) του επιβλέποντος/ουσας, **να δημοσιεύουν τακτικά (σε καθένα από τα έτη που διαρκεί ο κύκλος διδακτορικών σπουδών που συμμετέχουν) μέρος της εργασίας τους που βρίσκεται σε εξέλιξη ή που ολοκληρώθηκε, σε αναγνωρισμένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά ή/και συνέδρια της αλλοδαπής ή της ημεδαπής.** Ο αριθμός των δημοσιεύσεων κατ' έτος σπουδών θα πρέπει να είναι **κατ' ελάχιστον 1**. Στις δημοσιεύσεις αυτές θα πρέπει να αναφέρεται υποχρεωτικά στους συγγραφείς και το όνομα του/της επιβλέποντος/ουσας (όπως επίσης και όποιου άλλου μέλους της Τριμελούς Επιτροπής ή συνεργάτη, εάν η έρευνα τελεί κάτω από ευρύτερο ερευνητικό έργο), εάν και εφόσον κατά την κρίση του επόπτη, εκτός από τον/ην υποψήφιο/α διδάκτορα, ο επόπτης (ή και άλλα μέλη) είχαν σημαντική συμβολή στην παραγωγή της συγκεκριμένης δημοσίευσης.

- Μέχρι την ολοκλήρωση της ερευνητικής εργασίας τους και πριν την κατάθεσή της σε κρίση, οι υποψήφιοι διδάκτορες οφείλουν **να έχουν δημοσιεύσει** μέρη της εργασίας τους **σε ένα τουλάχιστον αναγνωρισμένο διεθνές επιστημονικό περιοδικό και τρεις εισηγήσεις σε διεθνή ή πανελλήνια συνέδρια με κριτές.** Οι δημοσιεύσεις αυτές θα πρέπει υποχρεωτικά να συνυποβληθούν από τον υποψήφιο/α μαζί με το κείμενο της υπό κρίση διατριβής. Και για τις δημοσιεύσεις αυτές ισχύει ό,τι αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο σχετικά με την συμμετοχή του/της επιβλέποντος/ουσας (ή/και άλλου μέλους της Τριμελούς Επιτροπής ή συνεργατών) στους συγγραφείς.

- Υποχρέωση δημοσίευσης μέρους ή του συνόλου της έρευνας σε αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά ή/και συνέδρια της αλλοδαπής ή της χώρας έχουν οι υποψήφιοι διδάκτορες και **μετά την επιτυχή ολοκλήρωσή της και κρίση της.** Και σε αυτή την περίπτωση ένας αριθμός δημοσιεύσεων θα πρέπει να συνυπογράφονται με τον/την επιβλέποντα/ουσα της διδακτορικής έρευνας.

- Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν την υποχρέωση παρακολούθησης **κύκλου μεταπτυχιακών μαθημάτων**, αν αυτό θεωρηθεί απαραίτητο από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Αντίστοιχα έχουν την υποχρέωση παρακολούθησης **ειδικών σεμιναρίων**, τα οποία οργανώνονται από τους επόπτες των διατριβών μία ή περισσότερες φορές κάθε εξάμηνο, και περιλαμβάνουν εισηγήσεις μελών ΔΕΠ του Τμήματος ή και άλλων Τμημάτων και παρουσιάσεις των ερευνητικών σχεδίων, της προόδου ή των ερευνητικών αποτελεσμάτων των Υ.Δ.

- Ανάμεσα στις υποχρεώσεις των υποψήφιων διδασκόντων περιλαμβάνεται η **αμισθί παροχή έργου και υπηρεσιών** προς το Τμήμα ή ερευνητικές δομές του, όπως:

α) η προσφορά επικουρικού, διδακτικού ή ερευνητικού έργου στο Εργαστήριο ή το Κέντρο στο οποίο εκπονούν τη διδακτορική διατριβή τους, ή/και στο Τμήμα (π.χ. οργάνωση μαθημάτων, επιτηρήσεις στις εξετάσεις, κλπ), ή/και

β) η προσφορά υπηρεσιών στο Εργαστήριο ή στο Κέντρο στο οποίο εκπονούν τη διατριβή τους, με φυσική παρουσία δύο φορές την εβδομάδα, υπό την προϋπόθεση ότι διαμένουν μόνιμα στην Αθήνα ή σε κοντινή περιοχή της Αττικής, ή με εξ αποστάσεως συνεργασία, εφόσον διαμένουν εκτός Αττικής.

- Τέλος, με πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε Υ.Δ. η επικουρία Μελών Δ.Ε.Π. σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος (άρθρο 9, παράγραφος 3, εδάφιο ε, του Ν. 3685/2008).

Παράλληλα, Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες και κάτοχοι άλλου διδακτορικού τίτλου, οι οποίοι εμπίπτουν στο άρθρο 19 παρ. 4 του Ν.4452/17 δύναται να προσλαμβάνονται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι δια πράξεως του οικείου Τμήματος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, οργανωτικού, εργαστηριακού ή κλινικού έργου καθοριζόμενου δια της συμβάσεως. Η προκήρυξη του γνωστικού αντικείμενου γίνεται έπειτα από πρόταση και έγκριση από τη Γενική Συνέλευση Τμήματος. Η διάρκεια της σύμβασης καθορίζεται μέχρι ενός πανεπιστημιακού έτους κατά περίπτωση, ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος/Τομέα. Δύναται να ανανεώνεται ή να παρατείνεται, πλην όμως ο συνολικός χρόνος πρόσληψης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) πανεπιστημιακά έτη. Η απασχόληση των ανωτέρω δύναται να είναι πλήρης ή μερική και η κάλυψη της αποζημίωσής τους θα γίνεται από υποτροφίες και πόρους που θα εξασφαλίζει το Τμήμα, χωρίς αύξηση της κρατικής επιχορήγησης προς το οικείο Α.Ε.Ι. και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 8 **Εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής**

8.1. Ορισμός / αλλαγή θέματος διδακτορικής διατριβής

Όπως αναφέρθηκε στο Άρθρο 4 του παρόντος Κανονισμού, κάθε υποψήφιος/α, στην αίτηση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής που υποβάλλει στη Γραμματεία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αναφέρει τον προτεινόμενο τίτλο της διατριβής, ο οποίος καθορίστηκε σε συνεργασία με τον/την προτεινόμενο/η επόπτη/τρια της διατριβής. Μετά την έγκριση της αίτησης από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, σε συνάντηση του/της υποψηφίου/ας με τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, η οποία πραγματοποιείται σε εύλογο διάστημα ύστερα από την αποδοχή της αίτησης, οριστικοποιείται ο τίτλος της διατριβής και εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, υπό τον όρο ότι ο/η υποψήφιος/α έχει προσκομίσει στοιχεία από το Κέντρο Τεκμηρίωσης ότι δεν έχει εκπονηθεί ή δεν εκπονείται στο ίδιο ή σε άλλο Ίδρυμα διδακτορική διατριβή με το ίδιο θέμα.

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής είναι δυνατό ο υποψήφιος, σε συνεργασία με τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, να προτείνει τροποποίηση του αρχικού τίτλου της διατριβής, η οποία υπαγορεύεται από τα ερευνητικά δεδομένα και τα αποτελέσματα της ερευνητικής διαδικασίας στο πλαίσιο εκπόνησης της διατριβής. Η τροποποίηση του τίτλου δεν μεταβάλλει τους προαναφερθέντες στο Άρθρο 7, παρ. 1 όρους, που αφορούν στη χρονική διάρκεια της εκπόνησης της διατριβής.

8.2. Οδηγίες συγγραφής διδακτορικής διατριβής

Ως προϋποθέσεις αποδοχής μιας διδακτορικής διατριβής είναι:

- να αποτελεί μια ολοκληρωμένη επιστημονική εργασία, η οποία είναι πρωτότυπη και συμβάλλει στην προαγωγή της γνώσης και στην εξέλιξη του επιστημονικού πεδίου στο οποίο ανήκει.
- να εμπεριέχεται επισκόπηση της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας της τελευταίας πενταετίας.
- να διέπεται ως κείμενο από συγκρότηση, λογική συνοχή μεταξύ των επιμέρους ενοτήτων που την απαρτίζουν και καλή χρήση της γλώσσας και της επιστημονικής ορολογίας,
- το ενιαίο συνεκτικό κείμενο της επιστημονικής εργασίας **να μην** αποτελεί συμπληρωματική σύνθεση αυτούσιων ή ελαφρώς τροποποιημένων παραγράφων από άρθρα και βιβλία της βιβλιογραφίας που χρησιμοποίησε ο/η υποψήφιος/α. Πέρα από το ότι κάτι τέτοιο αναδεικνύει τη γλωσσική και θεωρητική ανεπάρκεια του/της υποψήφιου/ας, αγγίζει τα όρια της λογοκλοπής. Η λογοκλοπή ελέγχεται με συγκεκριμένα υπολογιστικά προγράμματα πριν την ανάρτηση της διατριβής στα ηλεκτρονικά αποθετήρια και επισημαίνεται ότι αποτελεί ποινικό αδίκημα.
- η έκταση του γραπτού κειμένου κυμαίνεται μεταξύ 60.000 και 90.000 λέξεων (με διάστιχο 1.5 cm και χρήση της γραμματοσειράς Times New Roman).
- το εξώφυλλο και η πρώτη σελίδα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή:

Εξώφυλλο:

Λογότυπο, τίτλος ιδρύματος και τμήματος

Τίτλος διατριβής:

Διδακτορική διατριβή υποβληθείσα υπό:

Τόπος και έτος (π.χ. Αθήνα, 2020)

1η σελίδα:

Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή:

Επιβλέπων/ουσα:

Μέλη Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής:

Ημερομηνία προφορικής εξέτασης:

- σε περίπτωση αφυπηρέτησης επιβλέποντος/ουσας ή μελών της Τριμελούς Επιτροπής να αναφέρεται στην πρώτη σελίδα η αρχική σύνθεση της Επιτροπής πριν την αντικατάστασή τους και στη συνέχεια να μνημονεύεται η αντικατάσταση των συγκεκριμένων μελών που αποχώρησαν από την αρχική Τριμελή Επιτροπή και να αναφέρεται η σύνθεση της Επταμελούς Επιτροπής.

Παράδειγμα:

Τριμελής επιτροπή

Επιβλέπων:

Μέλη:

Επταμελής επιτροπή

Επιβλέπων: Αντικατάσταση του Καθηγητή Χ από τον καθηγητή Ψ βάσει της απόφασης της συνέλευσης του Τμήματος (συνεδρίαση ....) σύμφωνα με τον Ν. 4485, άρθρο 39, παρ.3

Μέλη:

8.3. Γλώσσα συγγραφής Διδακτορικής Διατριβής

Η Διδακτορική Διατριβή συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα ή σε γλώσσα που αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος, η οποία λαμβάνει υπόψη τη γλώσσα

συγγραφής που έχει προτείνει ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας στην αίτησή του/της (άρθρο 38 παρ. 2 & 3 του Ν. 4485/17).

Η γλώσσα σύνταξης της διατριβής είναι κατά κανόνα η Ελληνική. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή περιλαμβάνεται μέλος ΔΕΠ ή ερευνητής της αλλοδαπής, η γλώσσα σύνταξης μπορεί να είναι η Αγγλική.

Άρθρο 9 **Κρίση Διδακτορικής Διατριβής**

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής, η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει αίτηση του/της υποψηφίου/ας για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγησή της. Αν η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή αποδεχτεί την αίτηση του/της υποψηφίου/ας, συντάσσει **Αναλυτική Εισηγητική Έκθεση** και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος, ζητώντας τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (άρθρο 41, παρ. 1 του Ν. 4485/17). Η εισηγητική έκθεση αξιολόγησης της διατριβής δεν μπορεί να υποβληθεί στη Γενική Συνέλευση σε διάστημα που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την κατάθεση της διατριβής.

Σε περίπτωση που τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής απορρίψουν την αίτηση του/της υποψηφίου/ας για δημόσια υποστήριξη, η διατριβή επιστρέφει στον/ην υποψήφιο/α με γραπτές υποδείξεις και συγκεκριμένες προτάσεις για βελτίωσή της. Ο χρόνος που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή για μελέτη και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες από τη κατάθεση της διατριβής. Ο/Η υποψήφιος/α δεσμεύεται ότι σε εύλογο χρονικό διάστημα θα θέσει εκ νέου στην Επιτροπή το διορθωμένο κείμενο της διατριβής. Αν η επιτροπή απορρίψει εκ νέου το διορθωμένο κείμενο, τότε ο/η υποψήφιος/α διαγράφεται και η διαδικασία διακόπτεται. Σε συνέχεια αυτού, ο/η υποψήφιος/α μπορεί να υποβάλει εκ νέου αίτηση εκπόνησης διατριβής σε νέο θέμα στο ίδιο ή σε άλλο Τμήμα του ιδίου ή άλλου Ιδρύματος.

Σε περίπτωση που η εισηγητική έκθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής αποδέχεται την αίτηση του/της υποψηφίου/ας για δημόσια υποστήριξη και υποβάλει την εισηγητική έκθεση στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η τελευταία ορίζει την επιτροπή. Η **Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή** ορίζεται με βάση την εισήγηση του Τμήματος στο οποίο εκπονήθηκε η διατριβή. Η εισήγηση του Προέδρου του Τμήματος διαμορφώνεται σε συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα της διατριβής, ύστερα από την προφορική υποβολή σχετικής πρότασης. Μετά τον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής η Γραμματεία του Τμήματος σε συνεργασία με τα μέλη της Επιτροπής καθορίζει την ημερομηνία προφορικής εξέτασης του/της υποψηφίου/ας.

Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας είναι υποχρεωμένος/η να καταθέσει στη Γραμματεία εκτός από το σύνολο των αντιτύπων της διατριβής, ο αριθμός των οποίων είναι ίσος με τα μέλη της Επταμελούς Επιτροπής, και τα ακόλουθα:

α) ένα αντίτυπο και ένα ψηφιακό αρχείο του συνόλου των δημοσιεύσεων, οι οποίες εκπονήθηκαν κατά τη διάρκεια του κύκλου των διδακτορικών σπουδών και συνιστούν τμήμα ή τμήματα της διατριβής του, σε ελληνικά ή διεθνή περιοδικά ή συλλογικούς τόμους ή πρακτικά ελληνικών ή διεθνών συνεδρίων, συναφών με το επιστημονικό πεδίο στο οποίο ανήκει η διατριβή (αν δεν έχουν δημοσιευτεί κατά την ημερομηνία προφορικής εξέτασής του, είναι δυνατόν να καταθέσει βεβαίωση αποδοχής τους ως δημοσιεύσεων) και

β) βεβαιώσεις συμμετοχής του/της σε συνέδρια με εισήγηση σχετική με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της διατριβής του/της.

Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ενώ τα

λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης (παρ. 3, αρ.41, Ν.4485/17).

Κατά τη διάρκεια της προφορικής εξέτασης ο/η Υ.Δ. παρουσιάζει σε είκοσι λεπτά τα βασικά στοιχεία της διατριβής του/της (πλαίσιο, στόχους, υποθέσεις-ερωτήματα, μεθοδολογία, αποτελέσματα) στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής και στη συνέχεια απαντά σε ερωτήσεις που θέτουν τα μέλη της Επταμελούς Επιτροπής, οι οποίες σχετικές με το περιεχόμενο της διατριβής και/ή με το επιστημονικό πεδίο που αυτή ανήκει.

Ακολούθως, η Εξεταστική Επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και την γενικότερη συμβολή της στην επιστήμη, και με βάση όλα τα **κριτήρια** αυτά την εγκρίνει με πλειοψηφία τουλάχιστον πέντε (5) μελών (άρθρο 41, παρ. 3 του Ν. 4485/17), αξιολογώντας την με τους βαθμούς ΚΑΛΩΣ, ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ ή ΑΡΙΣΤΑ. Ως προς την απόφασή της αυτή η Επιτροπή συντάσσει **Πρακτικό Αξιολόγησης**.

Σε περίπτωση κατά την οποία το Πρακτικό φέρει υπογραφές τεσσάρων μελών της Επταμελούς Επιτροπής, και πέμπτο μέλος έχει υπογράψει την Εισηγητική Έκθεση, ο τίτλος θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί εγκύρως (Ν. 4186/2013, άρθρο 39, παρ. 18).

Στην περίπτωση που τα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης είναι αρνητικά, αν δηλαδή η διδακτορική διατριβή απορριφθεί από την Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή, παρά τη θετική εισηγητική έκθεση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, τότε η προφορική εξέταση επαναλαμβάνεται σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών και μικρότερο των έξι μηνών. Σε περίπτωση νέας απόρριψης της διδακτορικής διατριβής και κατά τη δεύτερη προφορική εξέταση, ο/η υποψήφιος/α διαγράφεται οριστικά.

Στην περίπτωση που η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, κατά την ημέρα της προφορικής εξέτασης, ζητήσει γραπτώς ή προφορικώς από τον/την υποψήφιο/α συγκεκριμένες βελτιώσεις επί του κειμένου της διατριβής, ο/η τελευταίος/α είναι υποχρεωμένος/η να τις υλοποιήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα υπό την επίβλεψη του/της επιβλέποντος/ουσας, ώστε να κατατεθούν αντίτυπά της στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) και στη Βιβλιοθήκη της Σχολής.

Άρθρο 10 **Αναγόρευση - Καθομολόγηση Διδασκόντων**

Στην περίπτωση θετικής αξιολόγησης του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα κατά την προφορική εξέταση, ακολουθούν οι εξής διαδικασίες:

- Κατάθεση ενός εκτυπωμένου αντιτύπου και ενός ψηφιακού αρχείου της διατριβής στη Βιβλιοθήκη του Σχολής.
- Κατάθεση ενός εκτυπωμένου αντιτύπου και ενός ψηφιακού αρχείου της διατριβής στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ).
- Αίτηση καθομολόγησης του/της υποψηφίου/ας στη Γραμματεία του Τμήματος.

Σε συνέχεια των παραπάνω, ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας καλείται να συμμετέχει σε τελετή ορκωμοσίας πτυχιούχων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, που οργανώνεται σε καθορισμένη ημερομηνία, στην οποία θα αναγορευτεί «Διδάκτωρ», θα αναγνώσει τον νενομισμένο όρκο και θα λάβει το δίπλωμα.

Άρθρο 11 **Πνευματικά δικαιώματα**

Σε περίπτωση δημοσίευσης της διατριβής ή τμημάτων αυτής μετά την ολοκλήρωση και επιτυχή κρίση της είναι υποχρεωτική η αναφορά στο οπισθόφυλλο ότι πρόκειται για

διδακτορική διατριβή υποβληθείσα στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αξιολογηθείσα από τον/την επόπτη/τρια και τα άλλα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, οι οποίοι αναφέρονται ονομαστικά, και εγκριθείσα στο πλαίσιο προφορικής εξέτασης σε συγκεκριμένη ημερομηνία, η οποία επίσης αναγράφεται. Ομοίως, σε περίπτωση δημοσίευσης τμημάτων της διατριβής είναι υποχρεωτική η αναφορά σε παραπομπή ότι πρόκειται για τμήματα διδακτορικής διατριβής. Τέλος, ύστερα από συνεννόηση και συνεργασία του/της υποψηφίου/ας με τον/την επιβλέποντα/ουσα για την παραγωγή κοινών δημοσιεύσεων, το όνομα του/της επιβλέποντος/ουσας θα πρέπει να περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στα ονόματα των συγγραφέων.

Ο/η συγγραφέας της διδακτορικής διατριβής είναι ο/η δικαιούχος του περιουσιακού και ηθικού δικαιώματος της πνευματικής ιδιοκτησίας, του περιεχομένου της διατριβής του/της, σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993, όπως ισχύει. Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (εφευρέσεις κ.λπ.) ανήκουν στον/ην διδάκτορα, όπως και στον/ην επιβλέποντα/ουσα την διατριβή (καθώς και σε άλλους ερευνητές που συμμετείχαν στην ερευνητική ομάδα), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν μετά το πέρας της διδακτορικής διατριβής, λόγω συνέχισης της αντίστοιχης έρευνας, ανήκουν αποκλειστικά στον/ην υπεύθυνο/η της επιστημονικής έρευνας αυτής της φάσης ή/και σε άλλους ερευνητές. Για τα θέματα αυτά είναι δυνατή και η υπογραφή σύμβασης μεταξύ των μερών σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας.

Άρθρο 12

Διαγραφή υποψηφίων διδασκόντων

Η Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μετά από την κατά πλειοψηφία εισήγηση μελών της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή υποψηφίων διδασκόντων σε περιπτώσεις που (αναφέρονται ενδεικτικά):

- διατυπωθεί σημαντική αρνητική κρίση ως προς τη διατριβή από την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή,
- η συνεργασία του/της υποψηφίου/ας με τον επόπτη ή μέλη της Τριμελούς ή της Επταμελούς Επιτροπής αξιολογηθεί αρνητικά (π.χ. αραιή επαφή και όχι τακτικές συναντήσεις σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, μη υλοποίηση των προτεινόμενων/ υποδεικνυόμενων από τα μέλη της Επιτροπής διορθώσεων ή βελτιώσεων / υβριστική ή άλλη αρνητική συμπεριφορά από τον/την υποψήφιο/α, κλπ),
- η διενεργούμενη ή υλοποιημένη έρευνα κινείται πέρα από τα όρια της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και ηθικής, είναι επιζήμια ή προσβλητική για τους συμμετέχοντες σε αυτή, ή εκφράζει και διατυπώνει ρατσιστικά ή άλλα κακεντρεχή σχόλια,
- ο/η υποψήφιος/α έχει ανατιολόγητα διακόψει για μεγάλο χρονικό διάστημα το έργο εκπόνησης της διατριβής ή εμφανίζει εκτενή διαστήματα αδράνειας,
- ο/η υποψήφιος/α δεν καταθέτει ετήσια αναλυτικά υπομνήματα σχετικά με την πρόοδο της διατριβής ή δεν υποβάλλει τμήματα της διατριβής προς αξιολόγηση στα χρονικά διαστήματα που έθεσε η τριμελής επιτροπή,
- ο/η υποψήφιος/α έχει υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό.

Επίσης, είναι δυνατή η εκ των υστέρων αφαίρεση του τίτλου του Διδάκτορα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- διαπίστωση λογοκλοπής και/ή εκτεταμένης αντιγραφής από άλλες εργασίες,
- σκόπιμη και εκ δόλου πλαστογράφιση δικαιολογητικών ή παρουσίαση μη υπαρκτών τίτλων σπουδών που απαιτούνταν για αποδοχή της αίτησης για εκπόνηση διατριβής,

- υβριστική συμπεριφορά ή αναίτια επίθεση (λεκτική ή σωματική) κατά μελών της Επιτροπής, του Τμήματος, του Ιδρύματος ή άλλων μελών/ ομάδων της κοινωνίας.

Άρθρο 13

Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ μπορεί να συνεργάζεται με ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με συνεπίβλεψη, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 43, παρ. 3 του νόμου 4485/2017.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με αναγνωρισμένα ως ομοταγή ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής (παρ.3, άρ. 43, Ν.4485/17).

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

Οι διατάξεις του νόμου 4485/17 εφαρμόζονται και για τους/τις Υ.Δ. που έχουν γίνει δεκτοί/ές πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον δεν έχει οριστεί, κατά την έναρξη της ισχύος του, η επταμελής εξεταστική επιτροπή του άρθρου 41 του Νόμου.

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται για τους/τις υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και οι οποίοι συνεχίζουν και ολοκληρώνουν την εκπόνηση της διδακτορικής τους διατριβής, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος (άρθρο 60 του ν.4559/18).